



# ZVÄZ CHOVATEĽOV SLOVENSKEHO STRAKATÉHO DOBYTKA - DRUŽSTVO

Sv. Michala 4, 934 01 Levice

036/622 96 69, zchssd@simmental.sk; www.simmental.sk

## Z O Z N A M

### plemenných býkov – nositeľov genetických väd

Meno	Ušné číslo	Register	Štatút býka	Hyplo- typ	Distribútor
DAILY	AT000048849429	DLL-001	preverený	MSC	Slovenské biologické služby a.s.
GS RAZFAZ	AT000095456669	WLB-006	genomický	F2C	Slovenské biologické služby a.s.
GS WLADI	AT000713571869	*	genomický	MSC	Slovenské biologické služby a.s.
GS WUNDAWUZI	AT000195270174	*	genomický	MSC	Slovenské biologické služby a.s.
HALBMOND Pp*	AT000485997674	HRA-024	genomický	MSC	CRV SK s.r.o.
HELIKON-ET	DE000954609373	HRA-018	genomický	F4C	Slovenské biologické služby a.s.
HERZPOCHEN-ET	DE000951854398	HRA-006	preverený	F4C	Slovenské biologické služby a.s.
HOOPER	DE000948413330	HRA-019	preverený	F4C	Bayern Genetik Slovakia s.r.o.
MAKAY-ET	DE000954382991	MMT-008	genomický	F4C	CRV SK s.r.o.
MAMMAEST	DE000949503418	MAF-042	preverený	F4C	TOPGENETIK Ing. Marián Ofúkaný
MONET PP*	DE000956126785	*	genomický	F4C	Slovenské biologické služby a.s.
SISYPHUS-ET	DE000666439378	STG-010	preverený	F4C	Slovenské biologické služby a.s.
VARTA-ET	DE000950350294	VLR-001	preverený	MSC	CRV SK s.r.o.
VARTEN	DE000954569654	VLR-002	genomický	F4C MSC	CRV SK s.r.o.
VERMEER	DE000948888363	RMT-006	preverený	F5C	CRV SK s.r.o.

\*registrácia prebehne do konca roka 2022

Levice, 25.10.2022

Vydané na základe rozhodnutia „Sekcie šľachtienia a rady plemennej knihy“ pri ZCHSSD z dňa 20.10.2022.

prof. Ing. Peter Strapák, PhD. v.r.  
predseda Sekcie šľachtienia  
a rady plemennej knihy

Ing. Matúš Kohút v.r.  
riaditeľ ZCHSSD

## Príloha č. 1:

### Zoznam genetických vád, ich označenie a prejavy

Názov vady	Kód	Prejavy
Arachnomelia	AR	Zvieratá založené v tomto géne ako recesívne homozygoty sa rodia mŕtve, prípadne hynú bezprostredne po narodení. Táto vada postihuje celú kostrovú sústavu zvierat (pavúkovitosť).
Defekt podobný nedostatku zinku	ZL	Teľatá sa po narodení zdajú celkom zdravé, ale od začiatku trpia hnačkami a respiračnými ochoreniami následkom poškodenia imunitného systému. Už v ranom veku môžu podľahnúť daným problémom.
Samovoľné krvácanie	TP	Pri tejto vade dochádza k narušeniu funkcie krvných doštičiek. Postihnuté zvieratá vyzerajú normálne, ale pri akomkoľvek poškodení pokožky dochádza ku krvácaniu z kože, nosa a ďalších slizníc.
Znížený rast do odstavu	F2	Teľatá sa rodia s normálnou alebo nižšou pôrodnou hmotnosťou. Spomalený rast je možné pozorovať až po odstave teliat z mliečnej výživy. Príčinou je výrazná porucha metabolizmu cukrov, vedúca k poškodeniu pečene a obličiek. U býkov sa vyskytuje typická samičia hlava.
Zakrpatenosť	DW	Teľatá majú nízku pôrodnú hmotnosť a následne nerastú. Hlava je výrazne klinovitého tvaru, zužujúca sa kraniálnym smerom. Často sa vyskytuje skrútenie spodnej čeľuste.
Úhyn teliat do 50 dní po narodení	B2	Táto vada nemá jednoznačný prejav. Jedince, ktoré sú geneticky založené ako recesívne homozygoty, často hynú v prvých päťdesiatich dňoch života. U týchto zvierat je nápadná špicatá hlava a stále sa opakujúca bronchopneumónia, prípadne zápal pľúc s hnisavým výtokom z nosa.
Úhyn teliat do 48 hodín po narodení	F5	Úhyn teliat počas prvých 48 hodín po narodení, pri ktorom sa nezvyšuje počet mŕtvo narodených teliat. U teliat sa objavuje predovšetkým zlyhanie srdca a výrazné poškodenie pečene.
Embryonálna mortalita	F4	Táto vada zhoršuje výsledky reprodukcie v dôsledku ranej embryonálnej mortality v prvých týždňoch teľnosti. Výsledkom je prebiehanie plemenníc.
Znížená plodnosť býkov	MS	Táto vada spôsobuje u recesívne homozygotných býkov veľmi nízku plodnosť. V prípade recesívneho založenia v tomto géne sú býky takmer neplodné z dôvodu obmedzenej schopnosti spermii preniknúť do vajička.

### Značenie býkov s ohľadom na genetické vady

Troj až štvormiestny kód, napr. F4C, alebo F4Ch

Pričom:

Pozícia 1-2 = skratka genetickej vady (F4), vid'. tabuľka vyššie

Pozícia 3 = status nositeľa (C – nositeľ, F – prostý, S – homozygotný nositeľ postihnutý)

Pozícia 4 = h = haplotyp (preverenie priamym testom) – obvykle sa táto štvrtá pozícia neudáva